

КРЕДИТНО-МОДУЛЬНА СИСТЕМА ПРИ ВИКЛАДАННІ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН СТУДЕНТАМ-ЕКОНОМІСТАМ

Мартиненко М.А., д-р. фіз.-мат. наук, проф.,
Нещадим О.М., канд. фіз.-мат. наук, доц.,
Островська О.В., канд. фіз.-мат. наук, доц.,
Радзівська О.І., канд. фіз.-мат. наук, доц.,
Сафонов В.М., канд. фіз.-мат. наук, доц.
Національний університет харчових технологій

З метою входження в європейський освітній простір Україна приєдналась до болонського процесу. Це передбачає виконання університетами конкретних заходів, серед яких основними є:

- 1) міжнародне призначення дипломів;
- 2) прийняття ступеневої системи освіти;
- 3) впровадження кредитно-модульної системи перезарахування залікових одиниць трудомісткості;
- 4) зближення навчальних планів;
- 5) забезпечення якості освіти.

При цьому наголошується про дотримання поваги до національних систем освіти.

З 2005/06 навчального року НУХТ серед інших вищих навчальних закладів приєднався до навчання студентів за європейською кредитно-модульною системою. З цієї метою провели методичну підготовку. Зокрема, на факультетах ЕІМ та ОФПД систематизували матеріал дисциплін “Вища математика”, “Теорія ймовірностей і математична статистика”, “Математичне програмування”, “Дослідження операцій” та “Дискретна математика” за модулями. Виходячи із стабільної системи, робочі навчальні програми були доповнені змістом модулів дисциплін, їх оцінюванням в балах; там же визначались форми і терміни поточного контролю навчальної роботи студентів. Важливо, що все це було доведено до відома студентів.

Докорінно змінилась система контролю знань. Були розроблені контрольні завдання для модульних письмових контрольних робіт, створені модульні тестові завдання для контролю засвоєння лекційного матеріалу. На практичних заняттях проводився також поточний контроль знань студентів.

Як засвідчила практика, за таких умов недопустимі спади в роботі студентів. Недобрані бали на перших модулях не дають студенту можливості вийти при підсумковому контролі на високу оцінку, навіть у разі непоганих результатів з інших модулів. Отже, від студента вимагається постійна, систематична робота впродовж усього семестру. Звичайно, з поважних причин студент може пропустити декілька занять, а значить не отримати певної кількості балів при поточному контролі. Щоб в таких випадках не виникало критичних ситуацій, кафедрою прийнято рішення, що 60 із ста балів студент може заробити, написавши модульні письмові контрольні роботи. Звичайно, проблемою для викладачів і студентів залишаються передачі пропущених або недобраних модулів; це не передбачено чинним положенням і педагогічним навантаженням.

Спрацьовує накопичувальна система оцінювання знань. За результатами модульного контролю до 60% студентів набрали від 60 до 100 балів і отримували позитивну оцінку. Решта (з урахуванням перездач на підвищену оцінку) 50% студентів складала іспити або заліки під час семестрового контролю. Відкритим і не врегульованим залишається питання про статус студентів, які набрали менше, ніж 35 балів; згідно положень болонської системи вони мають пройти повторний курс вивчення дисципліни.

Не вирішеним також є питання про компенсацію викладачам часу на приймання іспитів та заліків; семестровий контроль передбачено, а годин на це не виділено.

Кредитно-модульна система вимагає значних затрат часу викладачів на контроль аудиторної і самостійної роботи студентів, приймання модулів, що незрівнянно мало компенсується

Підвищити ефективність аудиторної та самостійної роботи студентів мають навчальні посібники і електронні версії конспектів лекцій відповідних дисциплін, розроблених авторськими колективами кафедри вищої математики.

Слід зауважити, що робота за кредитно-модульною системою не позбавлена деяких формальностей. Перш за все — це звітна документація; численне переписування паперів відбирає багато часу у викладачів. На наш

СЕКЦІЯ I. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

погляд, слід вдосконалити форму відомостей модульного контролю, уникаючи надмірної деталізації; достатньо обмежитись кінцевими результатами першого та другого модульних контролів.

Перший досвід роботи за кредитно-модульною системою свідчить про її ефективність, дає перспективу на майбутнє. Вона вимагає від студента організованості, зібраності, дисципліни праці, не дає йому часу на так звану розкачку. Стає зрозумілим, що за цією системою можуть навчатися лише ті студенти, котрі не мають пропусків занять. А це спонукає студента до критичного розгляду свого режиму дня, способу життя, оптимізації своєї діяльності. Не залишились у накладі викладачі.

Адже багатобальність дозволяє їм більш гнучко оцінювати рівень знань студента, позбутися зрівнялівки. Загалом, кредитно-модульна система навчання може мати позитивний вплив на ефективність праці як студента, так і викладача при певному вдосконаленні. Вона сприятиме підвищенню рівня вищої освіти.